

סוגיות ביהושע

א ויהי אחרי מות משה עבד יהוה ויאמר יהוה אל יהושע בן נון משרת משה לאמר משה עבדי מת ועתה קום עבר את הירדן הנה אתה וכל העם הנה אל הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל כל מקום אשר תדרוך בו רגלכם בו לכם נתתיו כאשר דברתי אל משה מהמדבר והלבנון הנה ועד הנקרה הגדול נהר פרת כל ארץ החתים ועד הים הגדול מבוא השמש יהיה גבולכם לא יתנצב איש לפניך כל ימי חייך כאשר הייתי עם משה אהיה עמך לא ארפך ולא אעזבך חזק ואמץ כי אתה תנחיל את העם הנה את הארץ אשר נשבעתי לאבותם לתת להם חזק ואמץ מאד לשמר לעשות ככל התורה אשר צוה משה עבדי אל תסור ממנו ימין ושמאול למען תשכיל בכל אשר תלך לא ימוש ספר התורה הנה מפיו והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות ככל הכתוב בו כי אז תצליח את דרכך ואז תשכיל והלוא צויתך חזק ואמץ אל תערך ואל תחת כי עמך יהוה אלהיך בכל אשר תלך

א אהרן

אמנם הביאור אשר בו יתישבו הפסוקים הנה יובן אלינו אשר נקדם הקדמה, והיא זאת, מגודל אהבת האל יתברך את בני ישראל, בהיותם דבקים אליו ומושגחים, הפליא חסדו עמהם תתן להם מנהיג ורועה אשר יוציאם ואשר יביאם ויורה להם רכיו יתברך, בהופיעו והאצילו עליו מרוח קדשו עד שיעלהו מדרגת הנבואה, ואז יעשנו שליח בינו לבין בני ישראל, כדי שיהיו לפעולותיהם ותנועותיהם מונהגים ונעשים על פיו יתברך, כי זה יתחזק הדבוק אשר ביניהם ויתמיד, וזה אשר יקרא נביא גלוח, שהיא מדרגה יותר עליונה מהנביא לעצמו. ולהיות זה ושפע מושפע על נביא זה לתועלת העם ונמשך מאהבתו יתברך עליהם, לא מפאת עצמו ותועלתו, לא יבוקש ממנו בעת אשר ושפע עליו הנצוץ האלוהי ואור הנבואה, ההכנות והשלמיות אשר יצטרך האדם להקדים לעלות אל זאת המדרגה מהנבואה, כל מדרגת השפע והאור תהיה בו כפי מדרגת השלמות אשר ימצא לכל מקובץ בני דורו אשר הוא נשלה אליהם. וטעם זה,

פרק שביעי

א מיוסודי הדת לידע שהאל מנבא את בני האדם. ואין הנבואה חלה אלא על חכם גדול בחכמה, גבור במדותיו, ולא יהא יצרו מתגבר עליו בדבר בעולם אלא הוא מתגבר בדעתו על יצרו תמיד. והוא בעל דעה רחבה נכונה עד מאד. אדם שהוא ממלא ככל המדות האלו שלם בגופו, כשיפגש לפרדם וימשך באותן הענינים הגדולים הרחוקים, ותהיה לו דעה נכונה להבין ולהשיג והוא מתקדש והולך ופורש מדרכי כלל העם ההולכים במחשבי הזמן, והולך ומקרב עצמו ומלמד נפשו שלא תהיה לו מחשבה כלל באחד מדרכים בטלים ולא מהבלי הזמן ותחבולותיו, אלא דעתו פנויה תמיד למעלה קשורה תחת הפסא להבין באותן הצורות הקדושות שהורות, ומסתכל בתקמתו של הקדוש ברוך הוא בלה מצורה ראשונה עד טבור הארץ ויודע מהן גדלו, מניד רוח הקדש שורה עליו. ובעת שתנוח עליו הרוח תתערב נפשו במעלת המלאכים הנקראים אישים ויהפך לאיש אחר ויבין בדעתו שאינו פמות שהיה אלא שנתעלה על מעלת שאר בני אדם החכמים, כמו שנאמר בשאול והתנבית עם ונהפכת לאיש אחר: הנביאים

על דעתו
3/10

בקביעות אפסר שיתנבא אע"פ שלא יהיה בו כל המדות הללו. ורבינו לא נחת הכא לפרש אלא תנאי הנביא להתנבאות ואפילו שלא יהא בקביעות: ד שאין הנבואה שורה לא כדרך עצבות וכו'. בפרק במה מדליקין (שבת דף ל):

[ו]לזה, להיות השפע נמשך ממנו יתברך מפאת שלמות המקובץ בהם בכללותם, לזה יבחר האל יתברך איש אחד מהכלל היותר ראוי לזה והיותר נבחר ממנו יתברך, וישפיע לו מאורו ומזיו שכנינו מה שהיה ראוי לקבל אלו נמצאו בו כל השלמיות אשר נמצאו מקובצות בכל בני דורו, כי להם ובעבורם יושפע, והוא יהיה המקבל מה שהיה ראוי שיקבלו כולם, רצוני, מה שהיה ראוי שיקבל מי שנקבצו בו כל אלו השלמויות אשר נמצאו בכל בני דורו, כי מהם יבא אליו, אחר שהוא שלוח אליהם. ולזה, כל אחד בדורו שקול כדורו, אחר שנתקבץ שלמות כל דורו בו, וזה מה שכינונו ז"ל באומרם יפתח בדורו כשמואל בדורו (ראש השנה כה:), כאשר נאריך הביאור בזה לקמן במקומו (בהמשך הסימן), אם יגזור ה' בחיים, ושם נוכיח הקדמה זאת ונאמת אותה בעזרת האל יתברך.

א אהרן